Plan van Aanpak

Metropolitaan Stadsbos van de Toekomst

Ambitiedocument met Uitvoeringsagenda voor het Amsterdamse Bos

Uitgangspunten:

- *Strategische inzet van communicatie en participatie bij maken Stadsbos van de Toekomst*
- *Burgers en belanghebbenden, raadsleden en gebiedscommissieleden betrekken bij verzilveren kansen in het Bos*
- *Geïnspireerd op uitdagingen die het collegeakkoord en de uitvoeringsagenda van het college biedt voor het Bos (onder meer democratiseringsagenda)*
- *Duurzaamheid als rode draad door beheren, beschermen en benutten van het Bos*
- *Intensieve samenwerking met Amstelveen*

1. Belang van het project

De metropool groeit explosief met als gevolg steeds meer en steeds dichtere bebouwing en steeds meer bewoners met behoefte aan groen, ruimte en 'zuurstof' voor hun activiteiten. Dat verhoogt de druk op het Bos en vraagt om een aanpak die de kansen en uitdagingen die de stedelijke groei biedt, in goede banen leidt en tegelijkertijd de huidige kracht van het Bos als groene long van de metropool, behoudt en versterkt voor de toekomst.
Het Bos heeft vier ambities:

1. ***Natuur- en cultuurwaarden van het Bos behouden en versterken***
   Onder meer:
   - Afwegingskader natuurwaarden/cultuurwaarden/recreatie en sport
   - Kaders bieden voor Beheervisie (groen, blauw, grijs, rood)
   - Uitgangspunten voor recreatie & sport en ander (conflicterend) gebruik van het Bos
2. ***Optimaal ruimte bieden aan maatschappelijke, sportieve en recreatieve activiteiten èn aan ondernemerschap dat aansluit bij de gebruikers van de 21ste eeuw***
   Onder meer:
   - Initiatieven uit de stad, aansluitend op uitvoeringsagenda van het college
   - Aanpak voor omslag van aanbod- naar vraagsturing (van activiteiten/voorzieningen in het Bos)
   - Nieuwe uitgangspunten formuleren voor samenwerking en faciliteren ondernemers, evenementenorganisaties en andere initiatiefnemers in het Bos
3. ***Creëren van optimale toegankelijkheid van het Bos als essentiële voorwaarde om (nieuwe) gebruikers te ontvangen***
   Onder meer:
   - Uitgangspunten en opties bieden voor verdere introductie van parkeerinstrument in het Bos
   - Uitgangspunten formuleren voor verbeteren entrees naar Bos
   - Kansen verkennen voor fietsroutes, bruggen en ov-verbindingen voor het Bos
4. ***Positionering van het Bos als Metropolitaan Stadsbos van de Toekomst, met goede verbindingen naar stedelijke- en groene gebieden in de Metropool regio.***
   Speerpunten:
   - Imago en Identiteit van het Bos in haar omgeving vertalen naar (nieuwe) marketing- en communicatietools--> positionering
   - Partnerships ontwikkelen met bedrijven en organisaties in de omgeving van het Bos (marketing, sponsoring, adoptie, innovatie, samenwerking enz.)
   - Verkennen (terug)verdienvermogen in relatie tot positionering van het Bos

2. Uitdagingen voor *Het Bos van de Toekomst*

Veranderende omgeving

Het Amsterdamse Bos is op een cruciaal punt beland. Na bijna 85 jaar is het Bos volwassen. De kernvraag is hoe we de natuur- en cultuurwaarden van het volgroeide Bos kunnen behouden voor de toekomst in een sterk veranderende omgeving. Niet eerder is het Bos geconfronteerd met een dergelijke uitdaging: de druk van de stad, klimaatverandering, het duurzaamheidsvraagstuk, natuurwaarden versterken naast toenemende recreatie, bereikbaarheid, bijdragen aan maatschappelijke opgaven, digitalisering en meer nadruk op het 'verdienvermogen' van het Bos (afgezet tegen economische- en sociale waarden). Dat vergt keuzes die verder reiken dan één bestuursperiode. Die krijgen een plek in het ambitiedocument.

Daarnaast bevat *Het Bos van de Toekomst* een uitvoeringsagenda voor de huidige bestuursperiode, die aansluit op de uitvoeringsagenda van het college. Ook het coalitieakkoord van Amstelveen biedt handvatten. Immers, het Amsterdamse Bos valt publiekrechtelijk grotendeels onder de gemeente Amstelveen. Dit biedt kansen voor een constructief partnerschap.

Werken aan een hanteerbaar afwegingskader

De toenemende druk van de stad stelt het Amsterdamse Bos voor de uitdaging om het bestaande afwegingskader (zonering) tegen het licht te houden (balans tussen cultuurlandschap, natuurlandschap en recreatie & sport) en verder uit te breiden met elementen als parkeren, waarden van entrees, fietspaden, concrete plekken voor initiatieven uit de stad. Het Bos is groot en heeft lange tijd zonder duidelijke begrenzing gekund. De toenemende drukte en het veranderende ruimtegebruik maken dat begrenzing/afspraken steeds belangrijker worden. In samenspraak met stakeholders en experts/belanghebbenden worden hiervoor voorstellen gedaan. Het Bosatelier *Balans tussen Ambities* en aanvullende expertmeetings vormen daarvoor de basis.

Veranderende behoeften en wensen die vragen om vernieuwing en lef

Nog altijd is het Bos de plek waar meer dan 6 miljoen mensen per jaar verblijven en recreëren. We zien het aantal en soort bezoekers langzamerhand veranderen. Onder meer als gevolg van de veranderende demografie (veel ouderen èn veel jongeren, minder gezinnen) Zo zien we bijvoorbeeld het aandeel van de ongeorganiseerde sport explosief toenemen. Een trend die past bij de behoefte van velen om de eigen tijd in te kunnen delen. Daarnaast wordt van het Bos verwacht dat het zorgt voor een optimale toegankelijkheid voor oudere en minder valide bezoekers.
Om (nieuwe) gebruikers te faciliteren en ook om eigenaarschap te creëren willen we het Bos neerzetten als kweekvijver voor initiatieven uit de stad. Dit doen we door de band met onze partners binnen en buiten de stad te versterken. Immers, het Bos biedt ruimte en gelegenheid voor allerlei (maatschappelijke) initiatieven. Denk hier bij aan het (laten) creëren van broedplaatsen (passend bij het Bos), stadslandbouw stimuleren, initiatieven die inspelen op de ambities van het college rond gezondheid en werk. Ook initiatieven op het gebied van werk, participatie en cultuur kunnen een plek krijgen in het Bos. Deze en andere maatschappelijke ambities willen we verder verkennen tijdens het Bosatelier *Het Bos als Kweekvijver.* Daarnaast kunnen we bijvoorbeeld het Bostheater inzetten als een soort

Pakhuis de Zwijger voor bijeenkomsten met thema's rondom Bos zoals natuurbescherming en duurzaamheid. Ook de ontwikkellocaties (Teil, Colijnweg, Radartoren, De Uitkijk) bieden een uitgelezen kans om samen met de inwoners van Amsterdam en Amstelveen te onderzoeken welke bestemming bij welke ontwikkellocatie past.

Inspelen op bovengenoemde trends en kansen èn tegelijkertijd natuur- en cultuurwaarden van Het Bos behouden en versterken, vraagt om vernieuwing en lef.
Niet alleen op de manier waarop *Het Bos van de Toekomst* tot stand komt maar ook bij keuzes en de uitvoering daarvan. Participatie is daarvoor het sleutelwoord. We willen de gebruikers van het Bos en de inwoners van de stad actief betrekken bij de keuzes voor de toekomst van het Bos. De participatiemethodiek die we gebruiken is onder meer geïnspireerd op de aanpak die is ingezet bij het maken van de Kansen Kaart Vondelpark. Een methodiek waarbij burgers en belanghebbenden, raadsleden en gebiedscommissieleden de kansen van een gebied verkennen en waarin ook het oordeel van experts wordt meegewogen.

3. Projectaanpak, Wat gaan we doen?

Het Stadsbos van de Toekomst biedt inzicht in de manier waarop een evenwicht gevonden kan worden tussen de vier ambities, zoals hier boven beschreven. Dat willen we doen op een vernieuwende en creatieve manier die aansluit op de democratiseringsagenda van het college.
De grote lijnen voor het inhoudelijke verhaal van het *Stadsbos van de Toekomst* staan in de nooit vastgestelde visie van de vorige collegeperiode *Bosvisie 2025*. De aanpak voor *Stadsbos van de Toekomst* richt zich specifiek op de volgende zaken:

1. Afwegingkader hoe thema's/kwesties zich tot elkaar verhouden;
2. Scenario's ontwikkelen voor specifieke thema's (0-, midden-, en pus-variant). Denk hierbij aan parkeren, verdienvermogen, ruimte voor initiatieven;
3. Draagvlak zoeken en invulling geven aan de vier ambities van het Bos met betrokken partijen (in- en extern);
4. Gebruikers, omwonenden en inwoners van Amstelveen en Amsterdam betrekken bij (de plannen voor) het Bos (participatie bij bedenken, participatie bij uitvoeren).

5. Randvoorwaarden

Bestuurlijk:
Gebaseerd op gesprek met wethouder Ivens op 24 september jl. en bestuurlijke ontmoeting met Amstelveen op 14 november jl.

1. *Participatie met betrokkenen (in- en extern), ateliers en dialoogtafels culminerend in een Dag van het Bos, voorjaar 2019. Borgen participatie in uitvoering;*
2. *Waarden (cultuurhistorie en natuur) van het Bos in stand houden, ruimte creëren voor nieuwe initiatieven. Duidelijke functiescheiding aanbrengen (zonering);*
3. *Verkennen kansen en mogelijkheden van het verder introduceren van het parkeerinstrument in het Bos;*
4. *(Terug) verdienvermogen van het Bos in kaart brengen;*
5. *Afstemmen/samenwerken met Amstelveen en Provincie N-H;*

6. *Positionering van het Bos versterken;*
7. *Aansluiten op coalitieakkoord, uitvoeringsagenda en andere visies en plannen die betrekking hebben op het Bos.*

Het Amsterdamse Bos en de bestuurlijke omgeving
De belangen, mogelijkheden en ontwikkelingen van het Amsterdamse Bos komen ook in andere plannen en visies aan bod. De belangrijksten zijn:

1. *Sportvisie 2025, S&B, de negen speerpunten hebben alle in meer of mindere mate betrekking op het Bos, dat veel ruimte biedt aan (top) sport (voorzieningen);*
2. *Provincie Noord-Holland, PRV (provinciale Ruimtelijke Verordening); waarden en kenmerken natuurtypen (besluitvorming voorjaar 2019);*
3. *Bestemmingsplan, omgevingswet: dit valt grotendeels onder de verantwoordelijkheid van gemeente Amstelveen. Op 27 september is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld door de raad van Amstelveen;*
4. *Visie Sportas: R&D, hierin principebesluit voor fietspad langs museumtramlijn. Sportas ligt voor driekwart in het Amsterdamse Bos. Planning: ambitienota en principebesluit bijna gereed. Bestuurlijk traject wordt gepland;*
5. *Groenvisie, R&D, het Amsterdamse Bos is onderdeel van het Amsterdamse groen en valt dus ook onder het Amsterdamse groenbeleid. Planning 2020;*
6. *Landschapsvisie, R&D, Amsterdamse ambitie met betrekking tot landschap/buitengebied. Het Amsterdamse bos maakt hiervan deel uit. Planning begin 2019;*
7. *Enter.nl: mogelijk doortrekken Noord-Zuidlijn met mogelijkheden om Bos beter te ontsluiten. Planning: eerste verkenning Groot Amsterdamse Bos gereed, trekker R&D. Enter en GAB op elkaar aansluiten;*
8. *Verdi/Zuidas: ontwikkeling Jachthaventerrein Amsterdamsen Bos met splitsing van groen en bebouwing. Daarnaast mogelijkheden voor toegankelijkheid en ontsluiting van het Bos. Planning: principenota vastgesteld door B&W, 2017;*
9. *Gebiedsagenda en Gebiedsplan stadsdeel Zuid, voorjaar 2019.*

6. Uitwerking en opzet

De vier ambities van *Het Stadsbos van de Toekomst* zijn nauw met elkaar verbonden. Voor een hanteerbaar afwegingskader is juist het bediscussiëren van de thema's op het snijvlak waar grote(re) belangentegenstellingen spelen, van belang en ook hoe de thema's zich onderling tot elkaar verhouden. Daarnaast de waarde van Het Bos inzichtelijk maken voor bredere maatschappelijke opgaven in de stad (uitvoeringsagenda van het college). Dit laatste krijgt z'n beslag in een goed voorbereide en strak geregisseerde participatieaanpak met belanghebbenden waaronder ondernemers, betrokken burgers, omwonenden en politieke vertegenwoordigers.

Figuur 1: Het Bos in relatie tot coalitieakkoord/uitvoeringsagenda

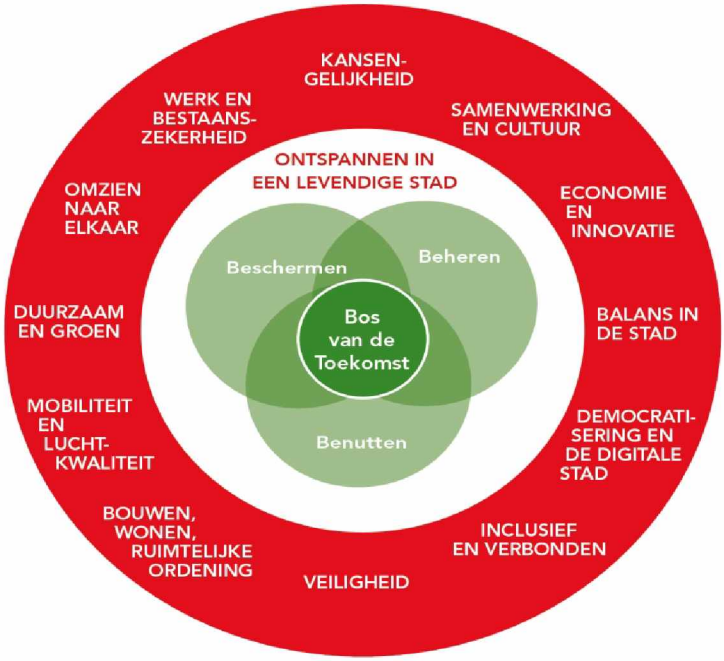

Bovenstaande figuur laat zien dat het Bos een relatie heeft met alle themá's in het coalitieakkoord. Een analyse van de mogelijkheden van het Bos om bij te dragen aan het coalitieakkoord en de uitvoeringsagenda van het college. Uitgesplitst naar de vier ambities van het Bos (zie bijlage 1).

Stadsbos van de Toekomst, ambitiedocument en de uitvoeringsagenda wordt gemaakt in vijf stappen:

- Excursies naar zeven stadsparken in Nederland. De excursies hebben inspiratie en ideeën opgeleverd voor *Het Bos van de Toekomst*. De drie belangrijkste zijn:
    - Zoneren door inrichting;
    - Het structureel inzetten van vrijwilligers als "businessmodel'';
    - Het belang van een bloeiende ondernemersvereniging voor het functioneren van een Stadsbos.
- Verkennen samenwerking, afstemming en randvoorwaarden met organisaties en aanpalende projecten--> SWOT-analyse en omgevingsanalyse (bijlage 2 en 3)
- Organiseren van twee Bosateliers:
    - In het eerste Bosatelier, *Balans tussen Ambities,* wordt verkend hoe de verschillende functies in het Bos zich tot elkaar verhouden. En wordt gewerkt aan de eerste contouren voor een afwegingskader voor de ambities van het Bos;
    - In een tweede Bosatelier, *Het Bos als Kweekvijver,* wordt verkend op welke manier maatschappelijke activiteiten in Het Bos kunnen worden uitgebouwd en versterkt. We zoeken naar de randvoorwaarden en de mogelijkheden.
- Organiseren van dialoogtafels (expertmeetings) om verschillende thema's voor *Het Stadsbos van de Toekomst* nader uit te diepen. In paragraaf 6 staan 6 expertmeetings uitgewerkt. Het kan zijn dat (voortschrijdend inzicht) inhoud en aantal nog worden aangepast.

- Participatie van gebruikers, omwonenden, inwoners, raadsleden en gebiedscommissieleden bij het maken van *Stadsbos van de Toekomst*
  Dat doen we op vier manieren:
    - Via digitaal platform (Facebook, Stem van..) campagnematig burgers en bedrijven betrekken bij de ambities van het Bos. Samen met Communicatie en Open Stad. Gebaseerd op uitkomsten Groot Groenonderzoek (met uitsnede Bos) en Publiekmonitor 2017 aangevuld met relevante stellingen voor *Stadsbos van de Toekomst;*
    - Gesprekken met belanghebbenden, groepsgewijs schouwen van het Bos. Doel van het schouwen is de plek en de problematiek beter leren kennen. Opdat kansen en knelpunten van belanghebbenden vertaald kunnen worden naar concrete ingrepen/acties;
    - Gericht belanghebbenden uitnodigen voor deelname aan Bosateliers *Het Bos in Balans* en *Het Bos als Kweekvijver;*
    - *Dag van het Bos.* Gecombineerde schouw/werksessie met stakeholders en experts waarin de kansen en initiatieven rondom het Bos worden besproken en verdiept.

6. Uitwerking bijeenkomsten in het Bos

Hieronder worden de verschillende bijeenkomsten nader uitgewerkt die voor het maken van *Stadsbos van de Toekomst* worden georganiseerd:

- Twee ateliers waarin de samenhang tussen verschillende functies in het Bos worden verkend;
- Zes expertmeetings/dialoogtafels voor verdieping van thema's;
- Dag van het Bos/participatiefestival waarin alle lijnen samenkomen resulterend in de Kansen Kaart voor het *Stadsbos van de Toekomst;*

Atelier 1

Product	Bosatelier *Balans tussen Ambities*
Wanneer	Februari 2019
Wie	Bos-medewerkers, Amstelveen, R&D, S&B, V&OR, gebieden NW en Zuid, Zuidas, Provincie, Communicatie, vertegenwoordiging cluster Sociaal en Dienstverlening recreatiegebieden, Spaarnwoude, Twiske/Waterland en Groengebied Amstelland (waar zelfde discussie speelt. Vertegenwoordiging van belanghebbenden.
Inhoud	Atelier waarin betrokkenen vanuit de vier ambities van *Het Stadsbos van de Toekomst* met elkaar verkennen hoe de verschillende functies (beheren en beschermen, benutten en ontwikkelen, toegankelijkheid en positionering) zich tot elkaar verhouden. *Werkwijze:* • *Starten met een gezamenlijke schouw als inspiratie (verkennen kansen en knelpunten en mogelijke concrete ingrepen)* • *Bij start atelier worden de verschillende functies gepitcht (life en op papier) als opwarmer en basis voor het atelier.* • *Iedere functie heeft een eigen tafel waaraan wordt gewerkt. Inclusief de relatie tot andere functies.* • *Belangrijke vragen waarop het atelier een antwoord geeft:* 1. *Wat zijn de belangrijkste randvoorwaarden om de verschillende functies van het Bos naast elkaar te kunnen laten bestaan?* 2. *Wat zijn de specifieke randvoorwaarden en kansen per functie?* 3. *Welke aspecten horen bij het Afwegingskader Bos?* 4. *Welke verdiepingsvragen worden meegenomen naar specifieke thematische expertmeetings/dialoogtafels?*
Opbrengst	Eerste contouren afwegingskader Bos

Atelier 2

Product	Bosatelier: Het Bos als Kweekvijver
Wanneer	Maart 2019
Wie	Bos-medewerkers, Amstelveen, Directies WPI, GGD, OJZ, K&C, S&B, R&D, Communicatie maar ook Ruimte voor Initiatief, Maatschappelijke partners uit het netwerk, sociaal ondernemersloket, CTO, Amsterdam Marketing, Open Stad, NME, belanghebbenden enz.
Inhoud	Bosatelier voor verkennen van kansen en innovatie voor maatschappelijke en recreatieve activiteiten èn aan ondernemerschap dat aansluit bij de gebruikers van de 21ste eeuw. Hierbij putten uit overzicht bijdragen Bos aan uitvoeringsagenda college. Via workshops, ruimte voor initiatieven, Placemaking, discussie enz. Onderwerpen (niet uitputtend). • Het Bos als groen schoolplein (natuureducatie nieuwe stijl) • Bijdrage van het Bos aan Duurzame stad. Het Bos bouwt experimenteercentrum voor duurzame energie • Het Bos en gezondheid/bewegen • Het Bos biedt ruimte voor Broedplaatsen • Het Bos als plek voor Stadlandbouw • Het Bos gaat via Placemaking invulling geven aan ontwikkellocaties *Ook dit bosatelier start met een gezamenlijke schouw als inspiratie (verkennen kansen en knelpunten en mogelijke concrete ingrepen/activiteiten)*
Opbrengst	(In)zicht op wat nodig is om maatschappelijke participatie in het Bos te versterken: randvoorwaarden, tools, quick wins, communicatie- en marketinginstrumenten

Expertmeeting 1

Product	Expertmeeting Bereikbaarheid van het Bos
Wanneer	Januari 2019
Wie	V&OR, Parkeren, Amstelveen, Zuidas, Vervoerregio, S&B, gebiedsmanagers Zuid en NW, stakeholders, bewoners
Inhoud	Hierin staan centraal: toegankelijkheid en parkeren. De positie van de Zuidas, Verbetering van de entrees, bruggen en fietspaden. 1. Wat is de betekenis van de entrees voor de toegankelijkheid van het Bos? 2. Wat is er nodig om de entrees te verbeteren? 3. Nut, en noodzaak van het parkeerinstrument? Hoe effectief toe te passen? 4. Hoe fietsbereikbaarheid verbeteren? 5. Psychologische, mentale afstand tot het bos verkleinen (relatie met positionering)
Opbrengst	Heldere kaders voor parkeren en andere bereikbaarheidsinstrumenten

Expertmeeting 2

Product	Expertmeeting Kaders voor Beheervisie
Wanneer	Februari 2019
Wie??	Medewerkers Bos, Amstelveen, S&B, R&D, Stadswerken (voorbeelden elders: Amelisweerd, De Kemphaan, en andere groengebieden), stakeholders, bosbouwers, ecologen, recreatie experts
Inhoud	Verder uitwerken opbrengst van atelier 1. Voor de kaders moeten de volgende onderwerpen 'gewogen' worden: 1. Cultuurhistorie/ landschap 2. Gebruik/ recreatie 3. Natuur/ ecologie 4. Duurzaamheid als rode draad
Opbrengst	Robuuste kaders voor Beheervisie

Expertmeeting 3

Product	Expertmeeting Natuurwaarden borgen
Wanneer	Maart 2019
Wie	Provincie, Amstelveen R&D, S&B, ecologen, biologen enz.
Inhoud	Natuurwaarden beschermen staat hoog in het vaandel van het Bos. Nu de druk op het bos toeneemt en de waarde van natuurgebieden een steeds prominentere rol krijgt in de discussie over klimaat en duurzaamheid, willen we de handvatten om die natuurwaarden te (ver) kennen Elementen in deze discussie zijn: • Bepalen natuurwaarden en mate van noodzakelijke bescherming • De rol van de omgevingsvergunning • Hoe ecologische waarden borgen in combinatie met ander gebruik
Opbrengst	Kaders om natuurwaarden te borgen

Expertmeeting 4

Product	Expertmeeting Duurzaam recreatief gebruik van het Bos
Wanneer	Maart 2019
Wie	Provincie, Amstelveen S&B, Ondernemers in/rondom het Bos, EZ, R&D, Waternet, Rijnland, vertegenwoordiging stakeholders, universiteiten, experts op het gebied van recreatie, trendwatcher
Inhoud	1. Hoe kunnen we groen en groei combineren? 2. Hoe borgen (vaak niet synchrone) belangen van natuur en recreatie? 3. Hoe en waar worden de belangen van de recreant belegd?
Opbrengst	Kaders voor duurzame recreatie in het Bos

Expertmeeting 5

Product	Expertmeeting Ondernemen in het Bos
Wanneer	April 2019
Wie	Ondernemers, exploitanten en sportbedrijven in het Bos, Amstelveen, EZ, S&B, R&D, Communicatie, Amsterdam Marketing, Amelisweerd, Maximapark, Natuurmonumenten, Staatbosbeheer, vertegenwoordigers van stakeholders,
Inhoud	Het bos heeft 23 ondernemers en exploitanten en sportorganisaties. Uitdaging: bouwen aan een actieve ondernemersvereniging. Verleiden en uitdagen. • Met voorbeelden van andere parken, zoals Amelisweerd • Een mooi aanbod vanuit Het Bos 1. Wat zijn onze gemeenschappelijke waarden als ondernemers in het Bos 2. Wat kunnen we eigen kracht en gezamenlijk belang versterken? 3. Wat zijn daarvoor bruikbare modellen? 4. Hoe verhouden verdienvermogen van het Bos en ondernemen zich tot elkaar? (randvoorwaarden, eisen, delen in opbrengsten enz.
Opbrengst	Stappenplan voor transitie

Expertmeeting 6

Product	Expertmeeting Positionering van het Bos
Wanneer	April 2019
Wie	Directie Communicatie, afdeling Participatie (cluster Dienstverlening), Amsterdam Marketing, EZ, S&B, externe expertise van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer, reclamebureau, Evenementen organisaties enz.
Inhoud	Gastvrij Bos met ruimte voor iedereen. Het Amsterdamse Bos is al een sterk merk. Hoe kunnen we via marketing/communicatie/verdienvermogen de positionering en het profiel van het Bos versterken? Elementen (niet uitputtend) die daarin een rol spelen: • Kansen verkennen (digitaal, datasturing, website, frontoffice) • Weken aan een duidelijker profiel van Het Bos --> Boswachterij Amsterdamse Bos • Partnerships met bedrijven • Bijdrage aan Uitvoeringsagenda van het college • Samen met gebruikers 'spelregels' voor het Bos opstellen • (Terug)verdienvermogen van het Bos in kaart brengen
Opbrengst	Stappenplan naar versterkte positionering van het Bos

***Dag van het Bos*, participatiefestival**

Product	Dag van het Bos, participatiefestival
Wanneer	Mei/juni in het Bos (Bostheater)
Voor wie?	Voor alle stakeholders, experts en participanten die hebben deelgenomen aan de ateliers, schouws en expertmeetings om met elkaar invulling te geven aan *Het Stadsbos van de Toekomst.* Ook betrokken burgers uit Amsterdam en Amstelveen worden hiervoor uitgenodigd (via digitaal platform) evenals raadsleden en stadsdeelcommissieleden
Door wie?	Evenementenbureau Bos, aangevuld met expertise Communicatie, Ondernemers in het Bos
Inhoud/kaders	• Op deze dag wordt de oogst van het participatietraject met elkaar gedeeld en besproken. De concepten van het eindproduct voor *Metropolitaan Stadsbos van de Toekomst* zijn gereed: het ambitiedocument, de grafische weergave van de oogst van de participatie en de uitvoeringsagenda Bos voor de huidige bestuursperiode. Wat gebeurt er op die dag: 1. De gecombineerde oogst van de ateliers en expertmeeting wordt voorgelegd aan en besproken met alle belanghebbenden 2. Initiatieven worden gepitcht die zijn ontstaan naar aanleiding van het bosatelier *Het Bos als Kweekvijver.* Er wordt gesproken over financiering, verbetering van het business model, de governance Als geheel is de dag van het Bos een wervelend en feestelijk gebeuren waarin alle betrokkenen bij het Bos met elkaar aan de slag gaan. Deze dag kan een opmaat zijn naar een jaarlijks(?) terugkerend evenement waarin (nieuwe) ondernemers en stakeholders elkaar treffen en met elkaar werken aan het realiseren van *Het Stadsbos van de Toekomst*
Opbrengst	1. Het Bos (nog beter) op de kaart bij Amsterdammers en Amstelveners 2. Een pool van participanten die meedoen in het Amsterdamse Bos 3. Productieve samenwerking met ondernemers in het Bos (als opmaat van meer intensieve samenwerking)

7. Afbakening

Stadsbos van de Toekomst

- Is geen plan waarin alle acties en plannen en visies die gemaakt worden voor het Amsterdamse Bos zijn opgenomen. Bijvoorbeeld de beheervisie die vanaf 2019 wordt ontwikkeld. Stadsbos van de Toekomst biedt wèl een overkoepelend kader dat richting geeft en handvatten biedt voor deelprojecten, plannen en acties voor het komende decennium.
- Biedt kaders voor de (in) richting en positionering van de organisatie maar is geen organisatieplan.
- Bevat een uitvoeringsagenda voor de eerstvolgende vier jaar en sluit aan bij de uitvoeringsagenda van het college.

8. Planning

De verkenningsfase wordt afgesloten met dit Plan van Aanpak. De verkenning liep van september – december 2018. Oogst: Opbrengsten Bosexcursies, netwerk gebouwd met

aanpalende projecten en organisaties, SWOT en omgevingsanalyse die worden gebruikt om partijen uit te nodigen bij ateliers en expertmeetings.

De ontwerpfase januari – mei/juni 2019

- Bosateliers (twee)
- Onderzoeksresultaten Grote Groenonderzoek met extra uitsnede Amsterdam Bos
- Monitorresultaten 2017 aanvullen met extra stellingen voor het publiek. Hiermee onderzoeken hoe het publiek denkt over specifieke zaken die geagendeerd worden in het ambitiedocument *Stadsbos van de Toekomst*. Zoals betaald parkeren en andere vormen van betalen in/voor het Bos, zonering, begrenzen hondenuitlaat (services) mogelijkheden (wordt nog nader uitgewerkt).
- Outline/dummy opstellen voor *Stadsbos van de Toekomst* (februari/maart)Gevoed met eerste resultaten ateliers en expertmeetings
- Strategische sessie MT S&B. Bv 11 februari of 5 maart 2018 (aanleveren week van tevoren)
- Vervolgens strategische bespreking in staf wethouder
- Dialoogtafels/expertmeetings (zes)
- Afstemming met Groenvisie, Landschapsvisie, Omgevingsvisie, ontwikkelingen schappen, goed op elkaar aansluiten vergroot de bestuurlijke en organisatorische slagkracht voor het Bos (voortdurend)

De besluitvormingsfase juni – september 2019

- Dag van het Bos als grande finale van participatie in de planvorming èn opmaat naar (meer) participatie in de uitvoeringsactiviteiten in het Bos
- Oogst van ateliers en expertmeeting worden verwerkt in ambitiedocument en uitvoeringsagenda
- De opbrengsten van de ateliers en expertmeetings worden in een synthese sessie samengebracht. Hiervoor worden in ieder geval (politieke) kopstukken uit de organisaties (Amsterdam, Amstelveen en provincie N-H) uitgenodigd. Ook voor raadsleden uit Amsterdam en Amstelveen
- De dummy wordt omgebouwd naar een eerste concept, gereed in april 2019
- Dan volgen vanaf eind april besprekingen in MT-Bos, MT S&B, Staf wethouder, College, commissie en raad. (hier ook ruimte voor inspraak - +/- 6 weken - inbouwen.

10. Bestuurlijke momenten

- **Maart 2019, Dummy met eerste resultaten van ateliers en expertmeetings**
- **Mei 2019, eerste concept *Stadsbos van de Toekomst* naar wethouder**
- **Juni 2019, Dag van het Bos**
- **Juni/juli 2019, *Stadsbos van de Toekomst* definitief: ambitiedocument met Uitvoeringsagenda 2019-2022**